

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Den tidligere gensidige skepsis mellem universiteter og industri er vendt til fælles interesse for samarbejde. Forskerparker vokser op, og læreanstalterne har etableret projekt- og informationskontorer, og universiteternes og læreanstaltnes biblioteker udnyttes i vidt omfang også af industrien. Industrien ønsker mere grundforskning, og universiteterne er interesseret i at stille deres viden til rådighed for virksomhederne, så den kan føre til konkrete anvendelser. Samtidig har regeringen moderniseret reglerne for indtægtsdækket virksomhed med virkning fra 1. januar 1989. Også de mange sektorforskningsinstitutter indgår i stigende grad i samarbejde med erhvervsvirksomheder. Det bør ligeledes nævnes, at erhvervsforskeruddannelsen har været en succes. Vi skal hele tiden holde os for øje, at det ikke er nok at producere mange og gode forskningsresultater; forskningen skal også bruges.

Patenter

Danske forskere, især de offentligt ansatte, udtager færre patenter end deres udenlandske kolleger. Hovedårsagen er næppe mindre kreativitet, eller at der gøres væsentlig færre opfindelser. Der er snarere grund til at tro, at danske forskere tænker for lidt i patentbaner.

Patentering hindrer ikke publicering ad de sædvanlige kanaler. Planlægningsrådet for Forskningen har analyseret baggrunden for den lave danske patenteringshyppighed og i en rapport foreslået en række ændringer til fremme af opfindervirksomheden. Regeringen støtter bestræbelserne for at øge antallet af danske patenter til fremme af Danmarks udnyttelse af vor egen forskning og eksport af knowhow.

Regeringen overvejer, om det ikke ville resultere i flere patenter, hvis retten til at patentere tilkom universiteterne i stedet for den enkelte offentligt ansatte forsker. Den enkelte forsker mangler ofte både tid og lyst til at gå i gang med den vanskelige proces, det er at udtage et patent. Flere patenter ville være til gavn både for de ansatte, institutterne og samfundet.

Ikke kun eksportforskning

Danmark har et af de alvorligste gældsproblemer i verden og vil fra 1992 blive stillet over for krævende nye erhvervsudfordringer. Der er således gode grunde til, at det er væsentligt at

indrette en del af forskningen på at tjene erhvervslivets interesser.

Regeringen lægger imidlertid også vægt på, at der er plads til anden forskning end den, der kan føre til eksport.

Der udføres i Danmark en omfattende humanistisk forskning, og det skal der også i fremtiden. I det kommende tættere europæiske fællesskab vil denne forskning hjælpe danskerne til at bevare deres kulturelle identitet, og samtidig kan den gøre det lettere for os at forstå den omverden, vi får stadig mere kontakt med. Vi skal gå på to ben: Forskningen skal på den ene side sikre vor materielle velfærd og økonomiske uafhængighed, og på den anden side skal den være med til at sætte tilværelsen i perspektiv.

Strategimidler til forskningsrådene

For at omstille og koncentrere forskningen har regeringen besluttet at stille ekstra strategimidler til rådighed for Statens Forskningsråd. Der er i første omgang givet midler til Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd og Statens Jordbrugs- og Veterinærvidenskabelige Forskningsråd. Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd ventes snart at følge efter. Disse tre forskningsråd har alle fremlagt deres prioriteringer i strategiplaner. De tre øvrige råd (det lægevidenskabelige, det humanistiske og det samfundsvidenskabelige) er ved at færdiggøre deres planer.

En række af de tidligere særlige konti med puljemidler er nedlagt; i stedet er forskningsrådenes dispositionsret udvidet. Ved disse ændringer på finansloven er rådernes koordinerende funktioner styrket.

Nye aktiviteter

OECD-ekspertterne gav det råd, at nye aktiviteter skulle placeres på allerede bestående institutioner, ikke på nyoprettede. Det er et råd, regeringen følger.

Der er sat store nye programmer i gang, som har fået hjemsted på eksisterende forskningsinstitutioner:

Det bioteknologiske forsknings- og udviklingsprogram er gået i gang på 14 centre. Regeringen har afsat ½ milliard kr. over fire år til at gøre Danmark til et foregangsland i den bioteknologiske revolution.